

SATRANÇTA USTALIK DERSLERİ

ŞEKİL 9

Şekil 9'da siyahın kombinezonunu görelim. Beyaz 1. A:d4 oynadı, planı şuydu: 1... ed, 2. V:d4 f6, 3. fe. Ne var ki karşısındaki büyük usta bir darbe hazırlamaktaydı. 1... V:f2+!, 2. Ş:f2 Ag4+, 3. Şf3 Şah g1'e dönemezdi, çünkü h6'daki fil e3'e gelerek mat yapardı. Bakın siyahlar beyaz şahı nasıl mat hanesine zorluyor: 3... e4+!, 4. Ş:e4 A(d) f6+, 5. Şf3 Ae5+, 6. Şf2 A(f) g4+, 7. Şg1. Beyazın bütün hamlelerinin zorunlu olduğu bellidir. Siyah darbeyi indiriyor: 7... Fe3X.

ŞEKİL 10

Şekil 10'da Alekhin - Lubitel (1925) maçının bitişini görüyoruz: 1. V:e6+! fe, 2. Fg6X.

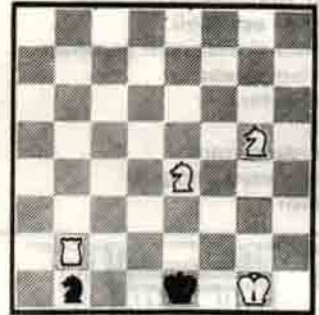
İKİ ATLA HÜCUM

Bilindiği gibi oyun sonunda savunan taraf hata yapmadıkça iki atla mat yapılamaz. Fakat bazen mümkün olmiyan şey gerçekleşebilir. Oyun sonunda iki atla yapılan en mükemmel matlardan biri eski araplardan kalmıştır (Şekil 11).

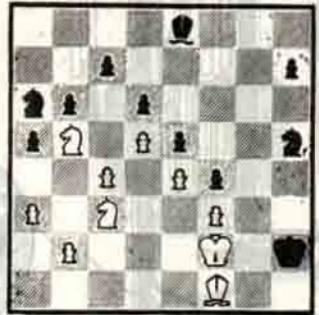
ŞEKİL 11

Ünlü Fransız şairi Alfred de Musset de şu bilmeciyi bırakmıştır, burada 3 hamlede mat istenmektedir (Şekil 12).

ŞEKİL 12

Çözümü zor değildir: 1. Kd2! A:d2, 2. Ac3. Artık siyah at nereye gidersse gitsin beyaz mat ediyor: 3. Af3X. Bu, şekil 11'deki durumdur.

ŞEKİL 13

Şekil 13'de siyahın şah kanadında bir fazla piyonu var ve Ah5 - g3'den sonra onu ilerlemeye başlayacak. Bu bakımdan beyaz hızlı tempolu bir oyunla öbür kanatta şansını deniyor: 1. c5 (Şimdi eğer 1... bc ise, 2. Aa7 Ab8, 3. A(a) b5 veya 1... dc ise, 2. d6 cd, 3. A:d6 Ac7, 4. Ac4. Her iki halde de beyaz siyaha karşı koyabiliyor.

NAUKA-1 JIZN'den Çeviren: Dr. Selçuk ALSAN